

10. 12. 2017 - Adventní peklo

1. čtení: Lk 16, 19-31

Píseň: 261 - Aj, čas vzácný přišel, 6. - 10. sloka

Základ kázání: Mt 5, 27-30

Kázání: „Pane farář, proč už zase o pekle? Vy nábožní o něm mluvíte snad furt. A teď už i o adventu?“

„Advent je nejvhodnější doba na hovoření o pekle. Vždyť je to období přípravy!“

„Prosím vás, rozvažování o pekle nás na narození Ježíše z Nazareta nemůže nijak připravit.“

„To byste se divil.“

„Jak to myslíte?“

„Protože peklo v Bibli není, proto je rozjímání nad ním ideální přípravou na zjevení Hospodina v Ježíši.“

„Co to povídáte... Vždyť jste ho jen teď zmínil několikrát.“

„Aha, vy jste jeden z těch, co nechtou ani první stránku knihy. Co jsem četl, přece není Písmo svaté. To je jen překlad, vždyť je to tam napsáno. Třeba ve francouzských překladech slovo ‚enfer‘ nenajdete. Možná jednou v Písni písní - tedy v básni o erotické lásce.“

„Cože?“

„Ve francouzských překladech francouzský termín pro „peklo“ horko-těžko jednou. Ale například v německých najdete die Hölle víc než 60x. Ve Starém i Novém zákoně. V Kralickém sotva 20x. A v Ekumenickém překladu nikde ve Starém zákoně slovo ‚peklo‘ nenajdete. To je pro ekumenický překlad specialita jen Nového zákona.“

„Co tím chcete říct?“

„Že Starý zákon nezná peklo, ani nemůže. To je až křesťanský vynález. A v překladech Nového zákona se peklo objeví jen u Jakuba, Matouše a Lukáše. Pavel ani jeho žáci o pekle nic neví. Stejně Zjevení Janovo nebo dvě evangelia...“

Peklo totiž, milý pane, v Bibli není. Ani nemůže být. Starověká hebrejšтина nemá slovo pro peklo. Helénistická řečtina také ne. Stejně

jako nemají slovo pro pračku. Proto je peklo ideálním tématem adventního času!“

„Ale vždyť vy nábožní strašíte peklem pořád. Teď mi zrovna někdo vyprávěl, jak se těší, až všichni ti darebáci alespoň v pekle zaplatí. Peklo, pane faráři, musí být!“

„A co je peklo?“

„No, to je někde, kde je trest a oheň a bolí to a je to tam hrozný a napořád.“

„To je ale lidová zbožnost. To nemá s teologií ani Bibli nic společného. V teologii není peklo nějaké místo nebo čas. Peklo je stav. Stav naprosté oddělenosti od Boha. I proto Bible nezná a nemůže znát peklo. V Bibli totiž neexistuje situace bez Boha. Ba dokonce i v jeden moment v knize Soudců, kdy Hospodin nevěří falešné pokání Israelcům a zmizí ze scény, tak v další kapitole na někoho sestupuje Duch Boží. Bible o pekle nic neví.“

„Tak tu Bibli špatně napsali! A dobře ji opravily pozdější překlady! Víte kolikrát jsem já už slyšel ‚to bylo peklo‘?“

„Lidi toho napovídají. Zejména lidé nevzdělaní, nepoučení a lidově zbožní. Tak se jich zeptejte, kolik toho nastudovali o pekle, hebrejštině nebo literární kritice Bible... Víte, Písmo svaté nikde o pekle nemluví, protože na tomhle světě peklo není možné. Není možné se plně oddělit od Boha. Jde se o to snažit. Ale v tomhle rozpínajícím se vesmíru se nejde před Bohem schovat. Bůh je všude a u všeho. To jsou krásné adventní zprávy!“

„Tak proč některé překlady peklo mají a jiné ne?“

„Asi proto, že spousta lidí peklo chce. Touží po něm. Pro sebe. Častěji pro jiné. Chtějí naplnění spravedlnosti podle své vůle, tedy svévole. Vždyť ty nábožní si ani nevšimnou, že v Bibli není...“

„A co tam teda je, v té Bibli, když ne peklo?“

„Písmo svaté zná podsvětí - hebrejsky šeol, řecky hádés. Ale hádés a šeol jsou místa, kam bohové i lidé běžně přicházejí. A odcházejí z nich, dobrovolně i nedobrovolně - vzpomeňte jen na Orfea a Eurydiku. V podsvětí se žilo dál, jen jakoby stínově, vybledle. Proto je to pod-světí, protože bylo ‚pod světem‘ kvalitativně i lokálně. A dokonce se z něj někdy přecházelo do elysia. V israelském pojetí se ani v šeolu, v podsvětí, nedá schovat před Hospodinem (Ž 139, 8). Šeol ani hádés tak nemůže být peklem, když i v nich je Bůh.“

„Aha, tak proto si myslíme, že peklo je někde pod námi, pod zemí. A jak jsme přišli na to, že tam hoří ohně a jsou tam čerti?“

„O původu čertů nevím, lidová zbožnost je příliš bohatá. A oheň? Křesťanský obraz pravděpodobně čerpal z dalších biblických termínů, které někteří překládají jako peklo, zejm. termín Gehenna. Tedy Ge-Hinnom, 'údolí Hinnóm', hned za zdmi Jeruzaléma. To byla spalovna odpadků, zdechlin a mrtvol. Některé kulty upalovaly děti svým božstvům, například Molochovi. Nijak příjemné místo. Někdo by i řekl ‚bezbožné‘. Asi odtud si lidé vzali materiál na představu pekla. V metaforickém smyslu je pak gehenna očištěm - dle rabínského judaismu si tam lidé ‚odkrucují‘ své hříchy. Ale nikdo tam nebude déle než rok. To má k věčnému oddělení se od Boha, a tak od pekla, velmi daleko. To už by lidé měli spíše přijímat očištěc...“

„Takže peklo není? Ani po smrti? Takže se nemám čeho bát a můžu si dělat, co chci?“

„Ve stvořeném světě se nejde naprosto oddělit od Hospodina - zatratit se peklu. Je možné se tak cítit, jako to prožíval i Ježíš na kříži. Ale lidské pocity nikdy nevystihují objektivní situaci. Je stav oddělenosti od Boha po smrti? No jistě! Pokud můžeme svého Stvořitele a Vykupitele odmítat už tady, proč bychom ho nemohli odmítnout do Jeho tváře?“

„No počkejte, to bych si musel peklo sám vybrat. To přece nikdo neudělá!“

„To byste se divil... Tolik lidí peklo chce. Tolik lidí někomu přeje peklo. Ba dokonce si je jisto, že je v Bibli. Tolika lidem vadí Hospodin, jeho láska, odpuštění, rovný pohled na všechny. Řada lidí bude takřka jistě zklamána, až uvidí, kdo všechno je v Božím království.“

Velice snadno pak řeknou, ať si takový ‚ráj‘ strčí ten PánBu za klobouk. Právě tak hovoří o pekle pravoslavná teologie. ‚Támhleten vrah a zloděj a cizoložník tam nemá co dělat. A když tam bude on, já tam nebudu. Takovej má bejt potrestanej. O takové nebe nestojím. O takového Boha nestojím...“

„To zní dost pravděpodobně. Já bych taky do takového nebe, kde může být nakonec možná každý, nechtěl. Trest musí bejt. Spravedlnost musí bejt.“

„Souhlasím. Ale čím spravedlnost ‚musí být?‘ Lidská nebo Boží?“

„Taková, ve které pedofilové a vrazi a zloději a násilníci a lháři a pokrytci a zlí budou trpět! To si prostě musí odkroutit!“

„Aha, takže lidská. Ale že se nám ta lidská spravedlnost hezky osvědčuje...“

„Vy jste moc nábožnej, pane farář. Mně teďka někdo říkal, že právě tak to bude. Táhle stranou, nenápadně. A svědkové Jehovovi to taky říkaj. Takový tajný učení jen pro vyvolený prej.“

„Na takové nedejte. Bůh svou pravdu netají. Neříká ji pokoutně, v kuloárech, někomu za zády. Aby ji náhodou někdo neslyšel. Jakou hodnotu a pravdivost asi mají tvrzení, která se musejí tajit? Když se i před odborníky a vzdělanci schovávají, aby se takové ‚učení‘ nebo ‚poznání‘ nerozpadlo jako domeček z karet před fakty.“

„Jenže já se chci cítit zvláštní. Chci znát tajemství, která ani vy neznáte. A to jste na to študoval.“

„No jestli to chcete... Bránit vám nebudu. Ani Bůh ne. Ale tím chcete dát na lidi, kteří si většinou nepřečetli ani první stránku Bible. Chcete dát na takové, kteří považují za nejlepší učit a jednat skrytě, tajně, za zády.“

„To je právě nejlepší - aby nám do toho nemoh nikdo kecat - ani lidi, ani Bible, ani Bůh!“

„No vidíte! Před chvílí jste se divil, že by si někdo vybral peklo dobrovolně. A teď tam skáчете dokonce s dojmem, že je to dobrý nápad. Protože Boží přicházení, Písmo a Slovo není dle vašich představ a vůle...“

„A kdo by vo to stál... Nějaká Boží pravda, Boží láska, Hospodinovo odpuštění každému. Rovnost všech a pro všechny. Navíc veřejně a nahlas nabídnuté všem, když se jich to týká. Kdo by se na něco takového chtěl připravovat? Kdo by stál o Boha, který nabízí své království úplně každému?“

Amen.

Píseň: 694 - V království Božím místa dost